

הגורמים האפשריים לפער הפריון הכללי והענפי בין ישראל למדינות מפותחות אחרות

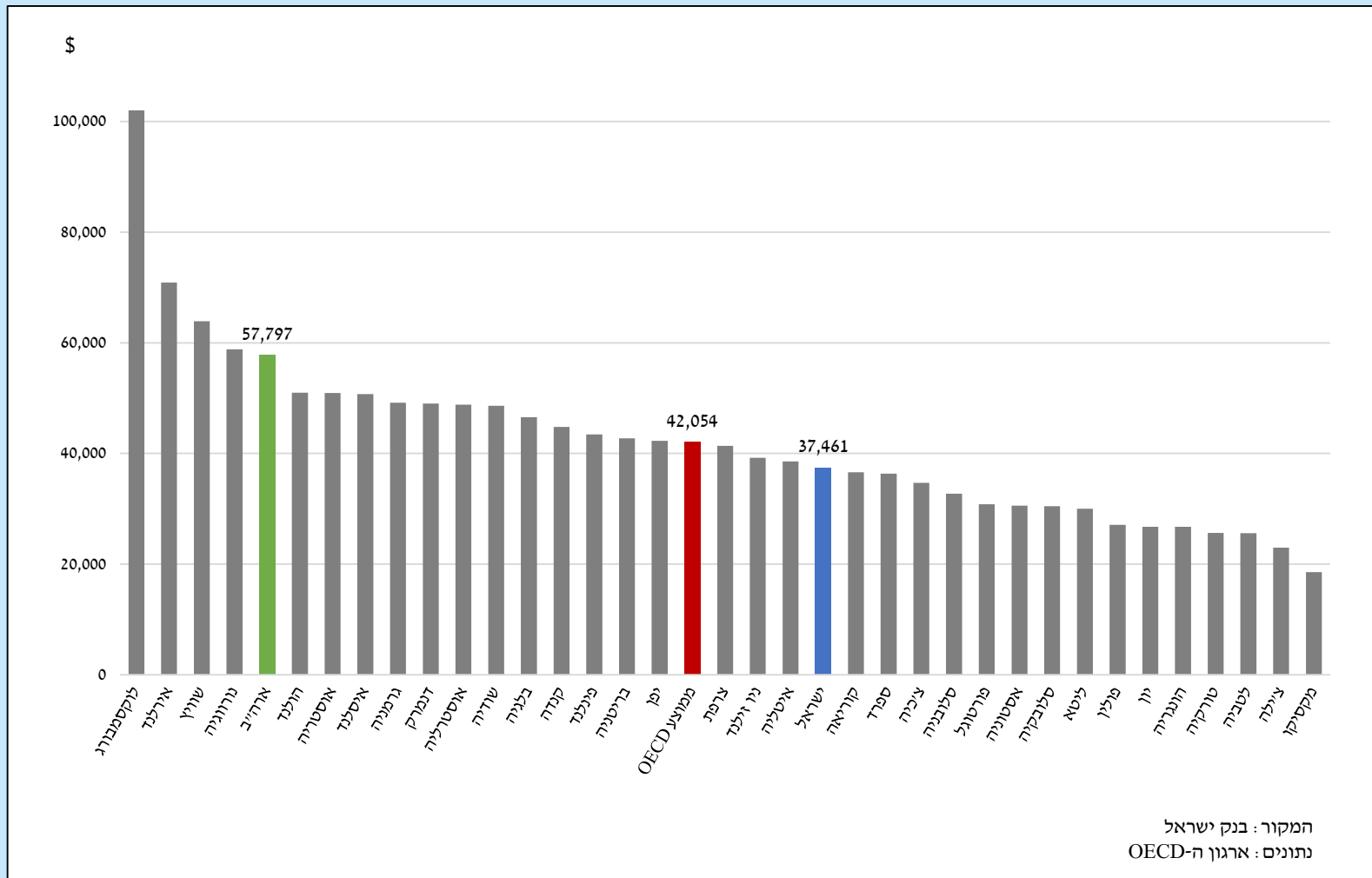
הדעות המובאות במצגת אינן מייצגות בהכרח את
עמדת בנק ישראל

שי צור
חטיבת המחקר בבנק
ישראל

הצגה בשולחן העגול
במרכז הבינתחומי

10/01/2019

התוצר לנפש בישראל מהווה 89% מזה של הממוצע ב-OECD ו-65% מזה של ארה"ב

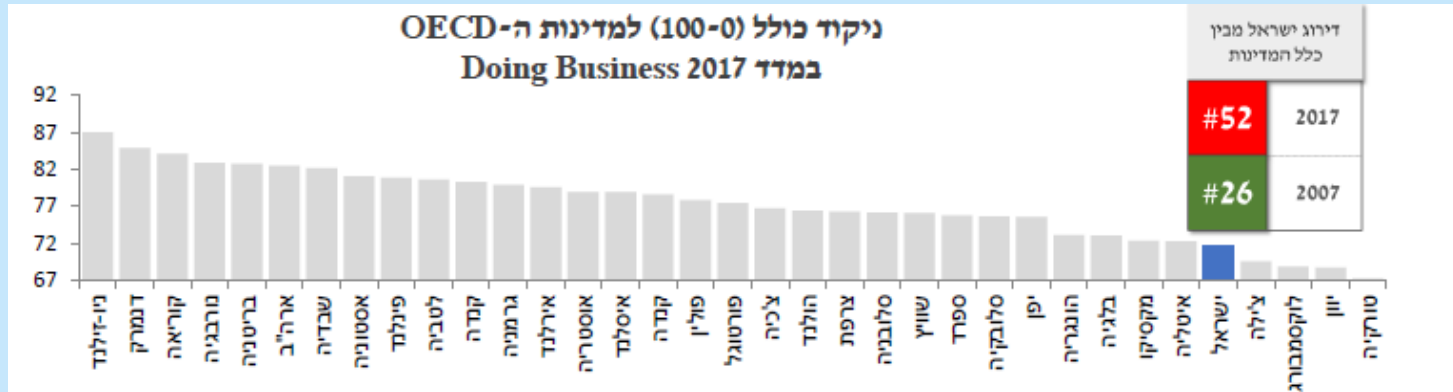

למה?

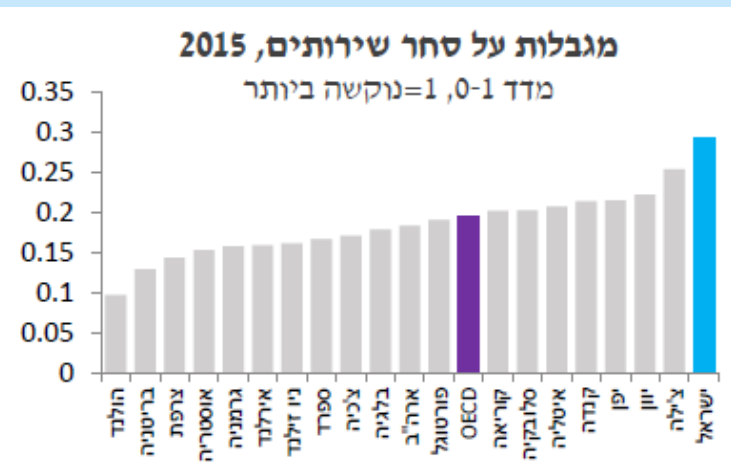
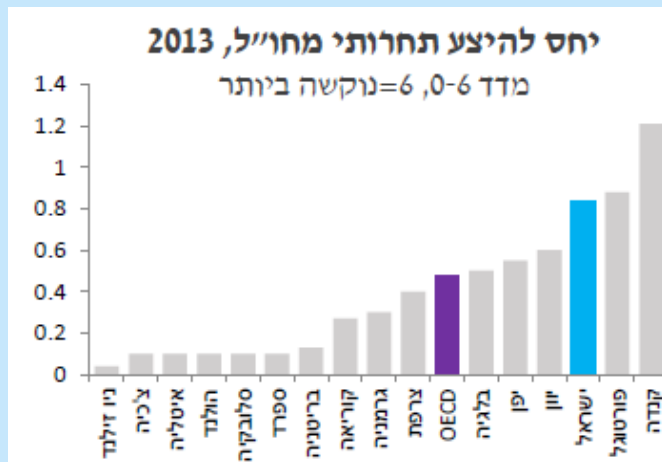
גורמים משוערים

ברמה המשקיית

הסביבה הבירוקרטית מקשה על עשיית עסקים והרגולציה בשוק המוצרים אינה מיטבית

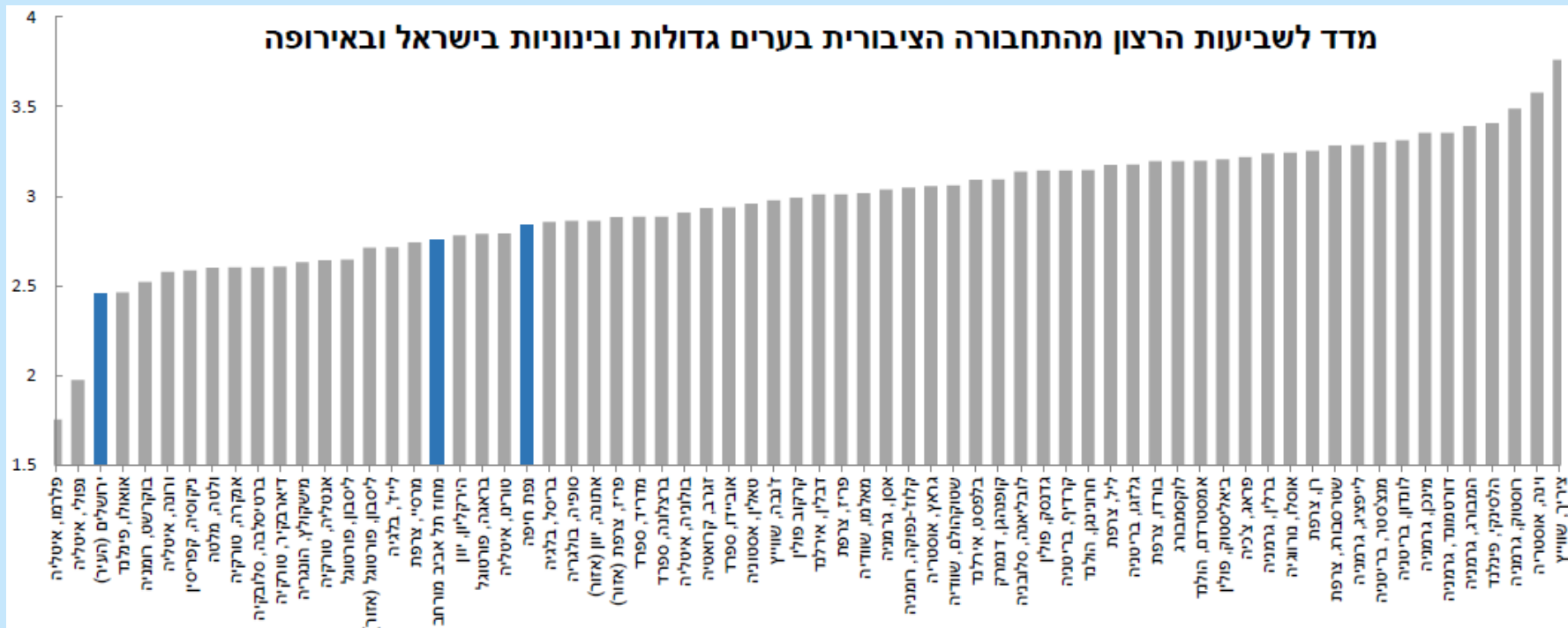
המקור: הבנק העולמי

המקור: ה-OECD

מלאי ההון הציבורי נמוך.

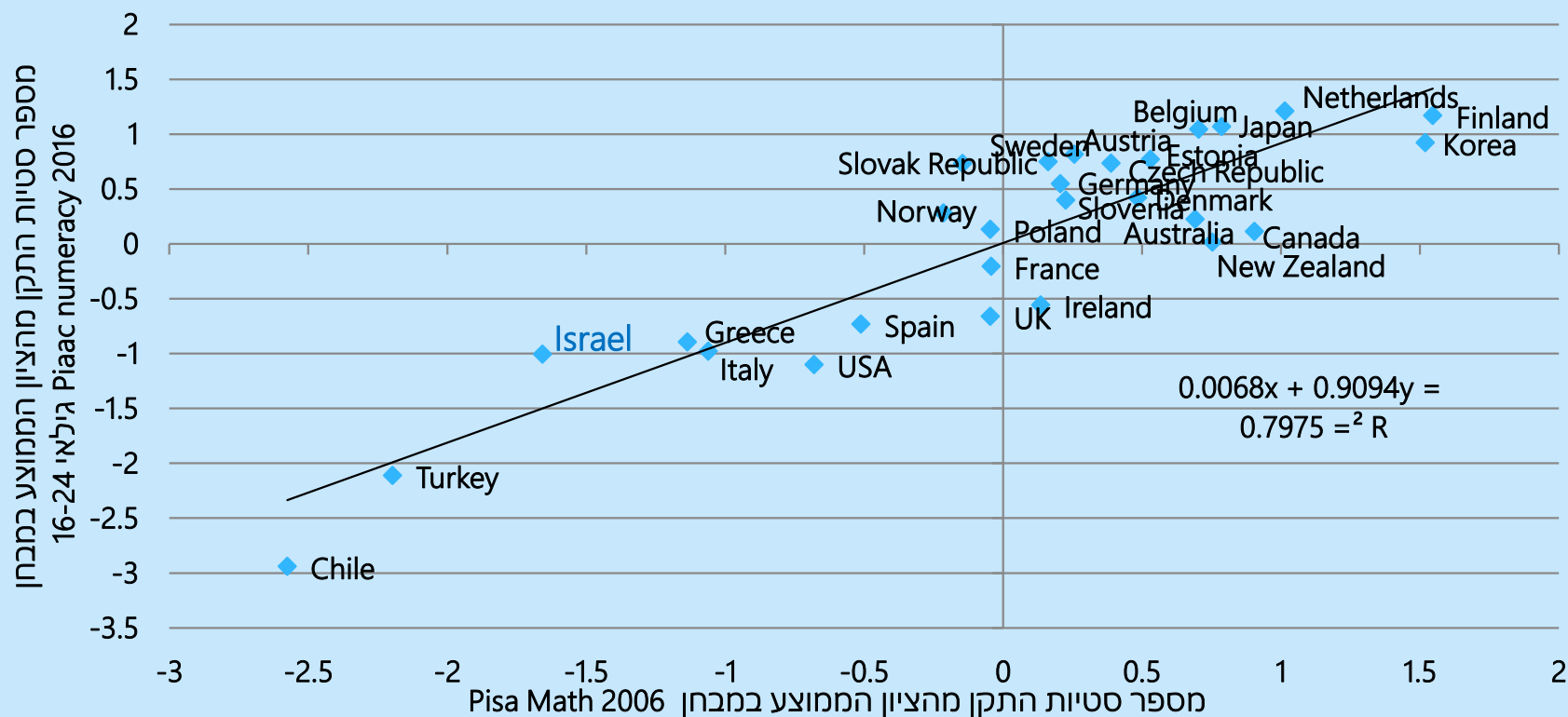
אחת ההשלכות – התחבורה הציבורית במטרופולינים רחוקה מלהשביע רצון

המקור: באירופה – Urban Audit, Eurostat; בישראל – הסקר החברתי שעורכת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; ועיבודי בנק ישראל.

ציוני המבחנים במיומנויות היסוד של תלמידים ושל בוגרים, בפרט בראשית דרכם בשוק העבודה, נמוכים ומתואמים

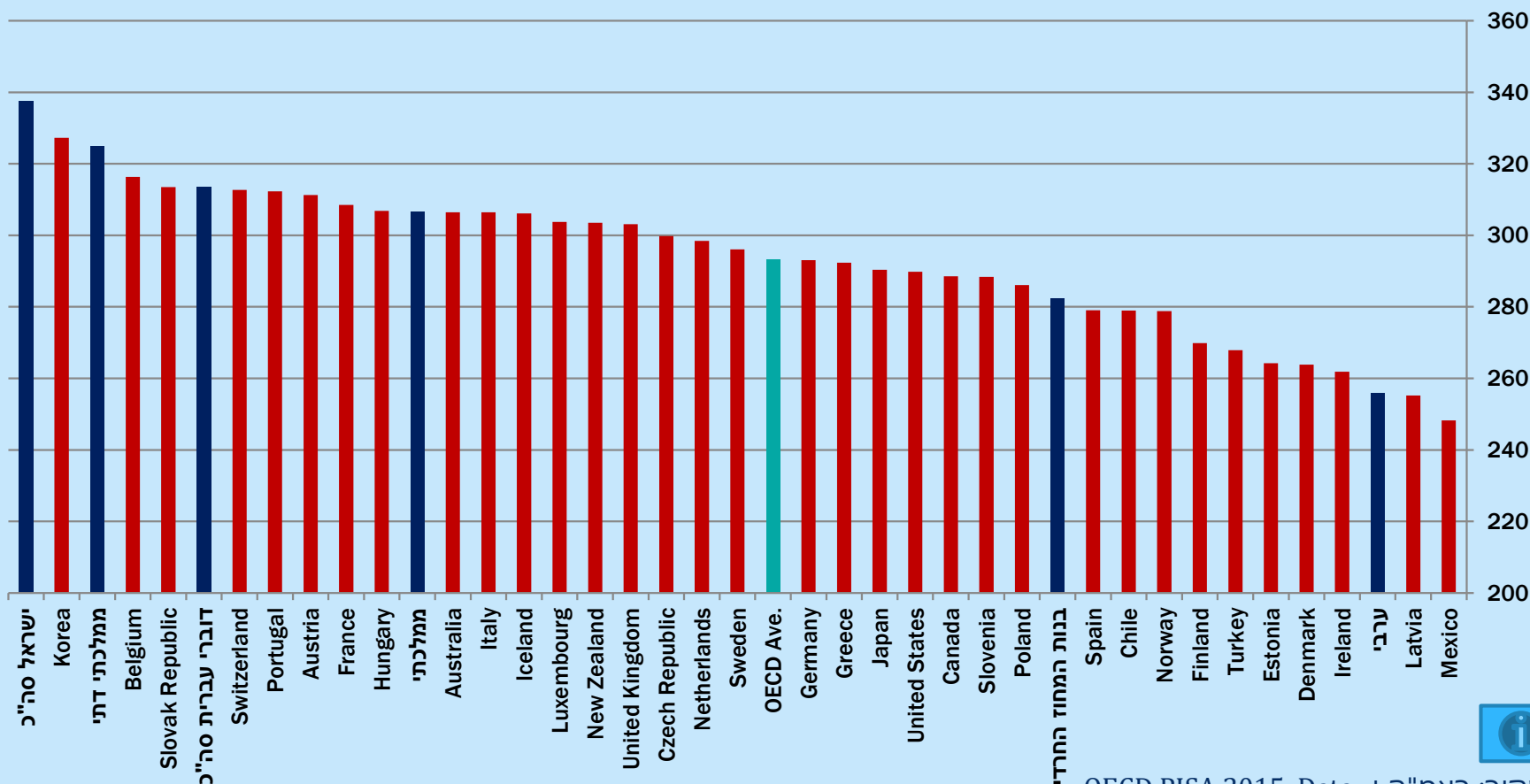
הציונים ב-PISA ובמבחן למיומנויות בוגרים PIAAC, ישראל ומדינות ה-OECD

אי-השוויון בהישגים הלימודיים גבוה.

אי-השוויון בתוך המגזר היהודי גבוה גם כן.

מדד לפיזור ציוני PISA במתמטיקה בישראל על מגזריה השונים ובמדינות ה-OECD, היחס בין אחוזון 95 לאחוזון 5, 2015

הפערים

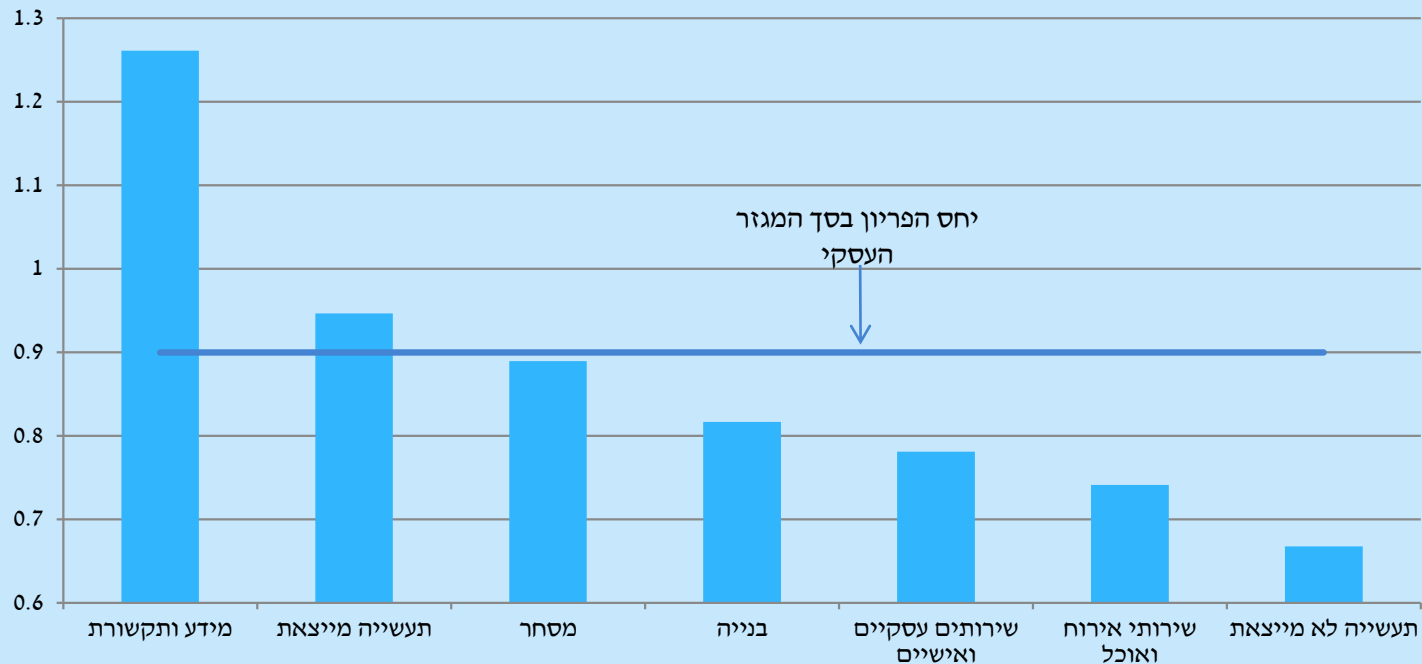
ברמה

הענפית

פער הפרייון לעומת ה-OECD בולט יותר בענפים הפחות הסחירים

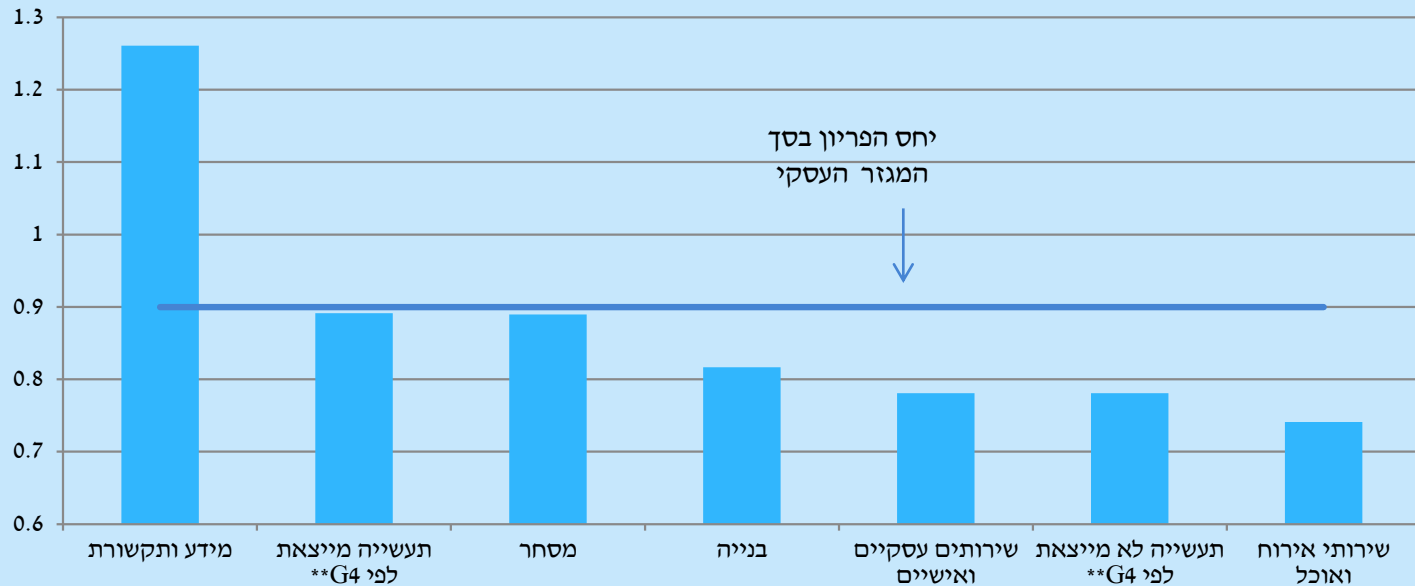
יחס הפרייון של ענפים ראשיים ומצרפים ענפיים מול ה-OECD*,
שנת 2014

*לא כולל את צ'ילה, איסלנד, יפן, קוראיה, לוקסמבורג, אוסטרליה, קנדה, אירלנד, ניו זילנד וטורקיה בשל העדר נתונים. ענפי תעשייה הוגדרו מייצאים אם שיעור היצוא שלהם מסך המכירות גבוה מהחציון של נתון זה על פני ענפי התעשייה שבמדגם.

פער הפריזון לעומת ה-OECD בולט יותר בענפים הפחות סחירים

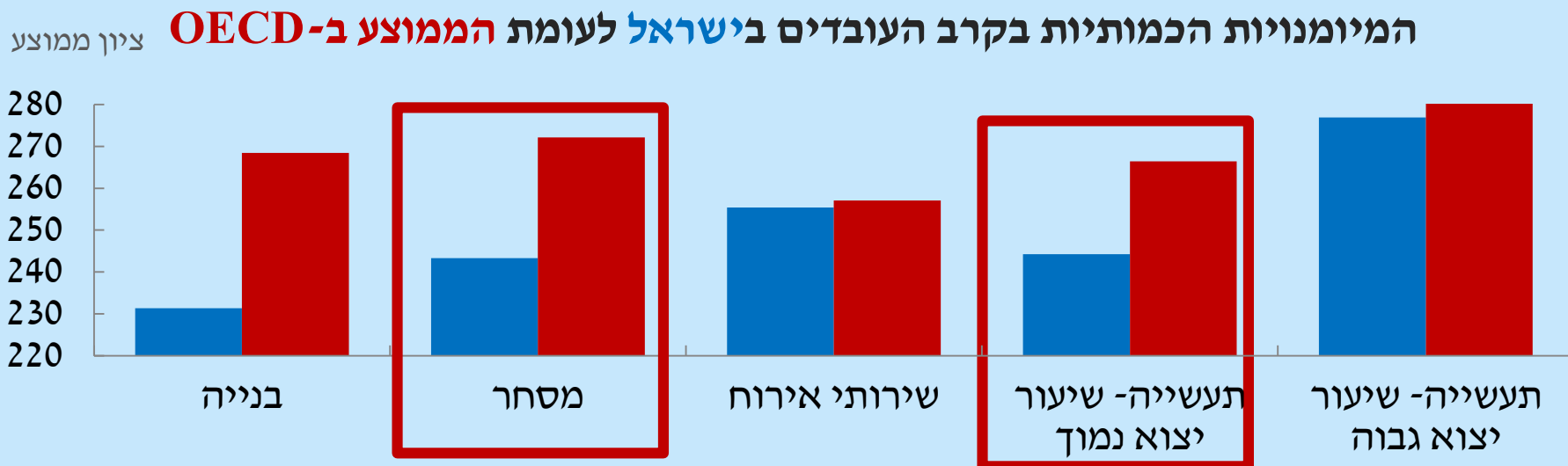
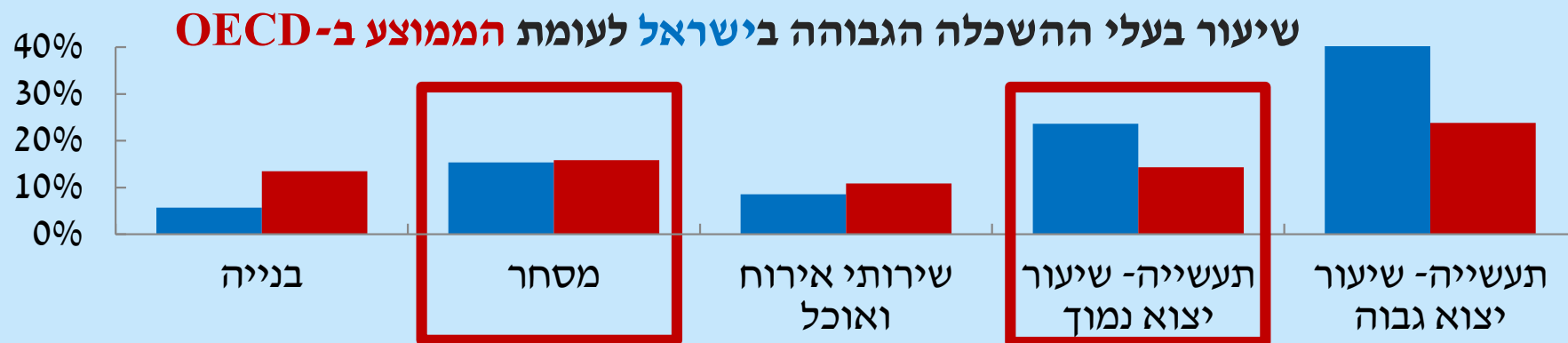
יחס הפריזון של ענפים ראשיים ומצרפים ענפיים מול ה-OECD*,
שנת 2014

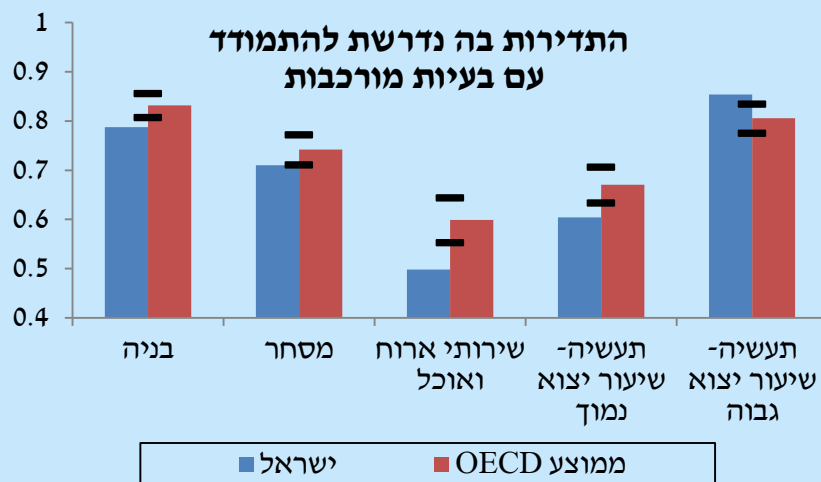
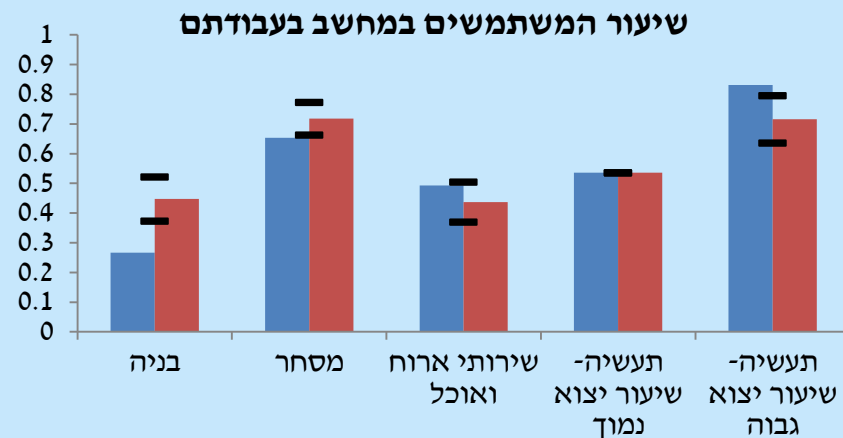
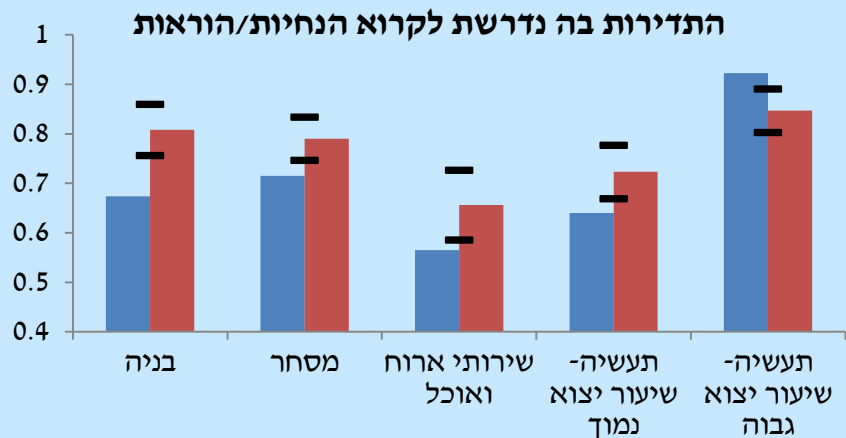
* לא כולל את צ'ילה, איסלנד, יפן, קוראיה, לוקסמבורג, אוסטרליה, קנדה, אירלנד, ניו זילנד וטורקיה בשל העדר נתונים.
 ** ענפי תעשייה הוגדרו מייצאים אם חלק היצוא (מסך המכירות) הממוצע שלהם בארה"ב, בריטניה, יפן וגרמניה גבוה מ-1/3 (זהו החציון של חלק היצוא על פני ענפי התעשייה במדינות אלה).

המקור: עיבודי בנק ישראל, לנתוני OECD, WIO database והלמ"ס.

מיומנויות היסוד של העובדים בישראל נחותות בהשוואה ל-OECD במיוחד בענפים לא-סחירים

המיומנויות הנמוכות באות לידי ביטוי באופי העבודה היומיומית שמרמז על פריון נמוך

**נקודות
לדיון
ולמחשבה**

נקודות לדיון ולמחשבה

האתגרים ברמה המשקית

■ רגולציה:

- המטרה אינה שיפור הדירוג של ישראל במדדים השונים, אלא שיפור אמיתי של הרגולציה, בפרט לעידוד התחרות, והקלה על עשיית עסקים
- כיצד משפרים את הרגולציה ומקלים על עשיית עסקים מבלי לוותר על תהליכים חשובים?

■ בתחום התשתיות:

- שיפור התחבורה הציבורית במקביל להקטנת התמריץ לשימוש ברכב פרטי
- חסרה קוארדינציה בין אמצעי התחבורה השונים
- החסמים התכנוניים מביאים לעיתים להשקעה היכן שאפשר ולא היכן שצריך
- הקמת רשויות מטרופוליניות עשויה לסייע בפתרון של שתי הבעיות הנ"ל

■ בתחום החינוך:

- הגיל הרך 3-0: בייביסיטר או חינוך?
- הפערים בין יהודים לערבים: גם פערים בתנאי הרקע אבל גם אפליה.
- הפערים הם לא רק בין יהודים לערבים.
- דחיפה קדימה של תלמידים מרקע חלש (גם באמצעות שיפור איכות ההוראה) וחופש גדול יותר לבתי-ספר חזקים.

נקודות לדיון ומחשבה: מה המקור לפערים הענפיים?

- תוצאה של השוק: החברות עם הפריון הגבוה גדלות, מייצאות ומנצחות בתחרות על העובדים המיומנים ובכך מעצימות את יתרון
- עידוד השקעות ההון והחדשנות הטכנולוגית מוטה לטובת החברות המייצאות

שירותים ומסחר עסקיים, תיירות וכד'	שירותים יצרניים (תוכנה, מו"פ מחשוב)	תעשייה עלית	תעשייה מסורתית	
		מסלול מענקים	מנהל אזורי תעשייה	השקעות הון
הון צמיחה				חדשנות טכנולוגית
	מדען ראשי (25 תכניות)			הגדלת פעילות עסקית (רווחיות ומועסקים)
	מסלולי תעסוקה			משיכת משקיעים ועידוד היצוא
	סוכנות לעסקים קטנים ובינוניים			
	משיכת משקיעים			
	סחר חוץ			

המקור: משרד הכלכלה והתעשייה

- העדפת החברות המייצאות מייקרת עבור החברות האחרות את גורמי הייצור ובמיוחד את העובדים בתחום החדשנות שההיצע שלהם מוגבל, לפחות בטווח הקצר והבינוני